

Tampereen ammatillinen
opettajakorkeakoulu

Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Mainonnan lainsäädäntö -verkko-opintojakson
kehittäminen Satakunnan ammattikorkeakoulussa

Katariina Heiskanen

2008

Heiskanen, Katariina

Mainonnan lainsäädäntö- verkko-opintojakson kehittäminen
Satakunnan ammattikorkeakoulussa
32 sivua + 1 liitesivu

Opettajankoulutuksen kehittämishanke
Tampereen ammatillinen opettajakorkeakoulu

Ryhmän opettaja Henna Heinilä

Lokakuu 2008

Asiasanat verkko-opetus, verkko-opintojakso, oppimistehtävä,
oppimisalusta

TIIVISTELMÄ

Kehittämishankkeen tarkoituksena on valmistaa verkko-opetusmateriaali Satakunnan ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelmaan kuuluvalla opintojaksolle Mainonnan lainsäädäntö. Hankkeen tarkoituksena on kehittää opettajan omaa osaamista verkko-opetuksen suunnittelijana ja verkko-oppimisalustan käyttäjänä. Tavoitteena on myös hyödyntää Moodle – verkko-oppimisalustan ominaisuuksia verkko-opintojakson toteutuksessa. Lisäksi tavoitteena on vastata Satakunnan ammattikorkeakoulun verkko-opetuksen strategisiin tavoitteisiin, jotka pohjaavat valtakunnallisesti asetettuihin tavoitteisiin.

Kehittämishanke on toiminnallinen ja koostuu opintojakson suunnittelusta verkko-oppimisalustaan osoitteessa <https://moodle.samk.fi>, Moodle -oppimisalustan käyttöön perehtymisestä ja käyttäjäksi kouluttautumisesta, opintojakson materiaalien kartoittamisesta, valmistamisesta ja siirtämisestä oppimisalustalle.

Kehittämishankkeen teoreettisessa osuudessa perehdytään verkko-opetusta koskevaan kirjallisuuteen ja tutkitaan, mitä verkko-opetus on, verkko-opetukseen liittyviä arvoja ja tavoitteita, verkko-opintojakson suunnittelemista ja arviointia, oppimisalustan merkitystä verkko-opetuksessa sekä sitä, millainen on hyvä oppimistehtävä verkko-opetuksessa.

Kehittämishankkeen tuloksena syntyi 100% virtuaalinen toteuttamiskunnossa oleva opintojakso ammattikorkeakouluopetukseen. Tulos on suoraan hyödynnettävissä opetuksessa ja hyödyttää myös Satakunnan ammattikorkeakoulua omalta osaltaan lähentämällä verkko-opetuksen strategisia tavoitteita.

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO: HANKKEEN TAVOITE JA TARKOITUS	4
2 HANKKEEN TAUSTATEORIA JA MENETELMÄT	6
3 VERKKO-OPETUS	9
3.1 Mitä verkko-opetus on?	9
3.2 Verkko-opetukseen liittyvät arvot ja tavoitteet	10
3.3 Verkko-opintojakson suunnitteleminen ja oppimistehtävä verkko- opetuksessa.....	12
3.4 Verkko-opintojakson palaute ja arviointi	14
3.5 Oppimisalusta verkko-opetuksessa	15
4 HANKKEEN KUVAUS	16
4.1 Moodle –verkko-opetuslunaan tutustuminen	16
4.2 Opintojakson valmistelu	18
4.2.1 Kurssin jaksotus ja aiheiden rytmittäminen	18
4.2.2 Kenelle opintojakso on suunnattu?.....	19
4.2.3 Tehtävät.....	20
4.2.4 Palautteen anto opintojaksolla ja arviointi	23
4.2.5 Opintojakson mitoitus ja työmäärä.....	24
5 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	25
LÄHTEET.....	30

LIITTEET

LIITE 1: Opintojaksoseloste

1 JOHDANTO: HANKKEEN TAVOITE JA TARKOITUS

Kehittämishankkeeni tarkoituksena on kehittää omaa opetustani valmistamalla verkko-opetusmateriaali Satakunnan ammattikorkeakoulun Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelmaan kuuluvalla opintojaksolle Mainonnan lainsäädäntö. Opintojakso on suunnattu 3. vuoden opiskelijoille ja on pakollinen kaikille Visuaalisen viestinnän suuntautumisvaihtoehdon valinneille. Opintojakson laajuus on 3 opintopistettä (ECTS) ja se suoritetaan yhden opintojakson aikana. Kehittämishankkeen tavoitteena on luoda kokonaan (100%) virtuaalisesti suoritettava opintojakso, joka käynnistyy syksyllä 2008 osoitteessa <https://moodle.samk.fi> .,

Hankkeen taustalla on valtakunnan tasolta asti lähtevä tarve verkko-opetuksen lisäämiseksi ja kehittämiseksi. Tämä tarve on kirjattu muun muassa Kansalliseen tietoyhteiskuntastrategiaan 2007-2015 ja Opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategiaan 2006-2015.(Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia; Opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategia 2006-2015.)

Työpaikassani Satakunnan ammattikorkeakoulussa on verkko-opetuksen lisäämistarpeet kirjattu Verkko-opetustoiminnan strategiaan. Strategian tavoitteeksi on kirjattu vahvistaa verkko-opetuksen roolia ja opettajien verkkopedagogista osaamista. Selkeäksi tavoitteeksi on asetettu verkko-opetustarjonnan lisääminen 2-5 vuodessa siten, että kaikilla opiskelijoilla olisi mahdollisuus suorittaa verkko-opintoina vähintään 30 opintopistettä koulutusohjelmansa tavoitteiden mukaisia opintoja opiskelunsa aikana. Tavoitteena on konkreettisesti siis tuottaa uusia ammattiopintoihin sisältyviä virtuaaliopintojaksoja. (Verkko-opetustoiminnan strategia 2008.)

Tavoitteen saavuttaminen vaatii siis jatkuvasti lisää virtuaalisia opintojaksoja. Kun katsotaan tilastoja, on virtuaalisesti suoritettujen opintopisteiden määrä ollutkin jatkuvasti selkeässä kasvussa. Satakunnan ammattikorkeakoulussa suoritettiin

vuonna 2007 13 817 virtuaaliopintopistettä, joista Liiketalouden, matkailun ja kulttuurin toimialalla, johon Viestinnän koulutusohjelmakin kuuluu, 9579 opintopistettä. Kasvu vuoden 2006 lukuihin on ollut merkittävä. Vuonna 2006 koko ammattikorkeakoulun vastaavat luvut olivat 8839 opintopistettä ja toimialalla 6774 opintopistettä. (SAMK:n verkko-opetuskoordinaattorin ajatuksia 19.3.2008.)

Aikaisemmin Satakunnan ammattikorkeakoulussa on verkko-oppimisalustoina käytetty toimialasta riippuen sekä Virtualia- että R5- verkko-oppimisalustoja. Syksyllä 2008 on kuitenkin tarkoitus siirtää kaikki verkko-opetus Moodle- verkko-opetuslualustalle. Olen aikaisemmin suunnitellut ja toteuttanut joitakin verkko-opintopaksoja käyttäen Virtualia- verkko-oppimisalustaa, mutta uuden haasteen verkko-opetuksen kehittämislle luo nyt uuden oppimisalustan käyttöönotto, siihen soveltuvan kurssimateriaalin luominen ja sen ominaisuuksien opettelu.

Tavoitteena Moodleen siirtymisessä on ollut yhtenäisen ympäristön käyttöönotto, jossa kaikki Satakunnan ammattikorkeakoulun tarjonta on esillä sekä helpokäyttöisyys. Lisäksi tavoitteena on, että kehitystyö ja ylläpityö vähenisi ja että verkko-opetustyö kaiken kaikkiaan selkiytyisi. Opettajien osalta pyritään siihen, että yli toimialojen opettava opettaja säästyisi ylimääräiseltä työltä, työ yhteistyökumppaneiden kanssa helpottuisi ja että Moodlen käyttö olisi helpompaa ja joustavampaa kuin aiemmin käytettyjen oppimisalustojen käyttö. (SAMK:n verkko-opetuskoordinaattorin ajatuksia 19.3.2008.)

Hankkeen tavoitteena ja tarkoituksena on siis paitsi kehittää omaa ammatillista osaamista sekä verkko-opintopakson suunnittelijana ja uuden verkko-oppimisalustan käyttäjänä, myös vastata Satakunnan ammattikorkeakoulun verkko-opetuksen strategiaan tavoitteisiin, jotka pohjaavat valtakunnallisiin tavoitteisiin.

2 HANKKEEN TAUSTATEORIA JA MENETELMÄT

Kehittämishankkeeni on toiminnallinen ja muodostuu opintojakson suunnittelusta, oppimisalustan käyttöön perehtymisestä, opintojakson materiaalien etsimisestä ja materiaalin valmistamisesta ja siirtämisestä oppimisalustalle. Toiminnallinen tutkimus tavoittelee käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Toiminnallisessa kehittämishankkeessa yhdistyvät käytännön toteutus ja sen raportointi. Toiminnallisessa työssä käytetään alan teorioista nousevaa tarkastelutapaa hankkeen toteutuksessa. Toiminnallisen hankkeen taustalla on teoria tai käsitteiden joukko sekä tietoperusta, jotka toimivat sapluunana tai silmälasina, joiden läpi kehittämishanketta tarkastellaan ja kertoo, miten aihetta lähestytään. (Vilka & Airaksinen 2003.)

Toiminnallisen hankkeen raportoinnissa toimintaa havainnoidaan ja dokumentoidaan, aineistoja kootaan ja valinnat perustellaan ja reflektoidaan. Raportoinnissa voidaan myös arvioida työskentelylle ominaisten toimintasykliä aikana tapahtuneiden interventioiden, tapahtumien vaikutusta. (Anttila 2008.)

Satakunnan ammattikorkeakoulussa ja Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelmassa on sitouduttu humanistiseen ihmiskäsitykseen ja konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen (Menettelytapaohje 2008; Satakunnan ammattikorkeakoulun Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelma 2005-2006-2007, 5). Myös omat pedagogiset lähtökohdat kasvavat näistä käsityksistä.

Humanistisen ihmiskäsityksen ydin on ihmisen ja sivistyksen kunnioittamisessa. Sen mukaan ihminen itse ja ihmisen kunnioittaminen asetetaan kaiken edelle. Ihminen, sekä opiskelija että opettaja, on ajatteleva ja tunteva yksilö. Meillä jokaisella on oma tapamme oppia ja opettaa. On siis monia yhtä hyviä tapoja. Ihmiskäsitykseeni liittyy vahvasti vastuun kantaminen ja vastuun ottaminen. Meillä jokaisella on vastuu omasta tekemisestämme ja tavoitteidemme asettamisesta ja saavuttamisesta. Joka

hetki me valitsemme, mitä tavoittelemme ja miten. Teemme valintoja, jotka perustuvat arvoihimme ja yksilöllisiin lähtökohtiimme. Näille yksilöllisille lähtökohdille tulee antaa tilaa.

Humanistisessa oppimisen mallissa oppiminen perustuu oppijan kokemuksiin ja kykyyn arvioida omaa oppimistaan. Itseohjautuvuus nähdä opiskelijan luonnollisena ominaisuutena. Samoin kyky pohtia ja kyseenalaistaa. Opiskelijalla on motivaatio, vapaa tahto ja vastuu. Nämä ovat opiskelijan oppimisen lähtökohtia. Opiskelija oppii yksilön ja ympäristön yhteistyön kautta. Oppiminen tapahtuu tämän vuorovaikutuksen kautta ja oppimisen lähtökohtana on motivaatio ja opiskelijan tarpeet. Opiskelijan kokemukset esimerkiksi työelämästä ja sen tarpeista ovat tärkeitä oppimisen lähtökohtia. (Matikainen 2002, 36.)

Kehittämishankkeen kohteena oleva opintojakso on juridiikkaa, joka pohjautuu tosiasioihin. Luonnollisesti juridiikan takana on arvoja ja nykyisin positivistiseen ja legalistiseen oikeuskäsitykseen sisältyykin vahvasti kriittisen lainopin vaikutusta, joka näkee lain vain yhteiskunnallisen toiminnan tuloksena sekä oikeustaloustieteen vaikutusta. Juridinen tieto sinällään on tiedon hankkimista, systematisointia ja analysointia. Sen vuoksi ihmiskäsitykseeni sopisi myös piirteitä ihmisestä kognitiivisena ihmisenä. Kognitiivinen ihmiskäsitys tutkii ihmistä tiedon hankkijana ja käyttäjänä. Keskeistä on myös tiedon valikointi, jäsentäminen ja tiivistäminen. Tutkimuksen kohteena ovat ns. kognitiiviset prosessit: havaitseminen, ajattelu, oppiminen, kieli ja muisti. (Tynjälä 1999, 32.)

Nykyään eniten kannatusta saava oppimiskäsitys lienee humanistisesta ihmiskäsityksestä ja kognitiivisesta oppimiskäsityksestä nouseva konstruktivistinen malli ja sitä lähellä olevat mallit. Kognitiiviseen oppimiskäsitykseen perustuvassa opetuksessa opetus nähdään oppimisen systemaattisena ohjauksena, ei vain tiedon välittämisenä. Opetuksessa pyritään saamaan aikaan ajattelua ja pohdintaa, jonka avulla ymmärretään ja opitaan – tiedon prosessointi korostuu. Lisäksi tavoitteet asetetaan väljästi eikä ennakkosuunnittelu ole pikkutarkkaa vaan opetuksessa

pyritään opetuskokonaisuuksiin. Tavoitteeksi asetetaan myös, että käytetään oppijakeskeisiä toimintatapoja, ryhmäpohdintoja, pari-työskentelyä, projekteja ja oppimistehtäviä perinteisten tenttien asemasta. Keskeisenä nähdään tiedon käsittely; tunteet ja ympäröivä todellisuus ovat toissijaisia, mikä luonnollisesti soveltuu hyvin juridiikan opetukseen. (Tynjälä 1999, 21–25; Matikainen 2002, 34–35.)

Konstruktivistisen mallin mukaan oppiminen on aktiivista tiedon rakentamisen prosessia. Tieto ei siirry opettajalta opiskelijalle, vaan opiskelija rakentaa sen itse. Aiemmat kokemukset herättävät opiskelijan kysymykset ja tarjoavat niihin ratkaisun. Subjektiiivisista kokemuksista muodostuu tietoa sosiaalisen vuorovaikutuksen ja opiskelijoiden keskinäisen yhteistoiminnan kautta. Opiskelija siis käyttää oppimiseen aiemmin oppimaansa. Oppiminen on opiskelijan vuorovaikutukseen perustuvaa tavoitteellista toimintaa, jonka voi oppia. Vuorovaikutus on vuorovaikutusta ympäristön kuten opiskelijakumppaneiden ja opettajien kanssa sekä muiden ulkoisten tekijöiden kanssa sekä henkilökohtaisen oppimiskokemusten tarkastelua itsereflektion kautta. Verrattuna kognitiiviseen ja behavioristiseen oppimiskäsitykseen, joissa opettajan rooli oppimistavoitteiden asettajana on keskeinen, konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan opiskelija itse on keskiössä oppimistavoitteiden muotoilussa. (Tynjälä 1999, 37–40; Haapasalo 1997, 95–103.)

Konstruktivistisen käsityksen mukaan oppiminen on siis kontekstisidonnaista. Opettajan perspektiiviin tulee vaikuttaa sen, miten opiskelija kokee ja ymmärtää ja miten opiskelijan motivaatio rakentuu hänen oman esimerkiksi elämäkokemuksensa tai työkokemuksensa, eli henkilökohtaisen kontekstinsa päälle. Parhaiten oppiminen toteutuu juuri silloin kun tavoitteet koetaan mielekkäiksi oman kokemuksen pohjalta. Tämän koen erityisenä haasteena juridiikan opetuksessa. Monille juridisen tiedon mielekkyys ja käytännönläheisyys avautuu vasta todellisen työelämäkokemuksen jälkeen. Aikuisopiskelijoilla konteksti on usein jo laajempi pelkän elämäkokemuksen nojalla, ja motivaation rakentaminen on helpompaa.

3. VERKKO-OPETUS

3.1 Mitä verkko-opetus on?

Tietotekniikkaa apuna käyttävästä opetuksesta tai toisaalta oppimisesta käytetään monia nimiä. Opetusministeriön määrittelyn mukaan virtuaaliopinnoilla tarkoitetaan aikaan ja paikkaan sitoutumatonta, joka tietoverkon välityksellä tai opiskelijan käytössä olevan CD –opetuspaketin avulla tarjottua opintojen kokonaisuutta. Verkko-oppimisesta käytetään myös usein englanninkielistä sanaa e-Learning. Verkko-oppimisella tai verkko-opetuksella on laaja sisältö. Yleensä se kuitenkin viittaa verkkokursseihin, joilla opiskelija voi opiskella kotoa käsin. Verkkokurssi löytyy oppimisalustalta, joka mahdollistaa opiskelijan ja opettajan vuorovaikutuksen. Kun verkko-opetuksessa käytetään tietoverkoista riippumattomia tietokoneohjelmia, multimediaa, pelejä, simulaatioita, voidaan myös puhua virtuaalioppimisesta (Virtual Learning). Jos puhutaan tietokoneavusteisesta oppimisesta (Computer Based Learning), viitataan yleensä oppimateriaaleihin ja opetusohjelmiin, jotka on tarkoitettu itsenäiseen opiskeluun. (Keränen & Penttinen 2007, 2-3.) Satakunnan ammattikorkeakoulun Verkko-opetus-strategian mukaan ja tässä kehittämishankkeen raportissa verkko-opetuksella ja virtuaaliopinnoilla tarkoitetaan samaa asiaa. (Verkko-opetustoiminnan strategia 2008.)

Verkkokurssilla tai verkko-opintojaksolla tarkoitetaan oppimisalustan avulla toteutettavaa kurssi. Verkko-opintojakso on kokonaisuus, jolle on määritelty sisältö, tavoite, laajuus ja arviointi. Opiskelu verkko-opetusalustan avulla on itsenäistä tehtävien tekemistä ja oppimateriaaleihin perehtymistä. Opettaja suunnittelee ja rakentaa opintojaksolle rungon, joka ohjaa ja aikatauluttaa oppimista. Verkko-opetus hyödyntää oppimisalustan valmiita työkaluja, kuten tehtävien palautusalueita, tiedostojen jakamista ja keskustelualueita. Verkko-oppimisalustaan liittyy yleensä vuorovaikutuksen mahdollistavia elementtejä. Paitsi keskustelualueita, näitä voivat olla oppimisalustaan liitetyt wikit ja blogit. (Keränen & Penttinen 2007, 3-4.) Wikillä tarkoitetaan verkkosivua, jonka sisältöä käyttäjät voivat itse muokata.

Vuorovaikutteisuus ja muutosten tekemisen yksinkertaisuus tekevät wikistä tehokkaan yhteisöllisen kirjoittamisen työkalun (Wikipedia). Blogilla taas Wikipedian mukaan on ” verkkosivu tai -sivusto, johon yksi tai useampi kirjoittaja kirjoittaa enemmän tai vähemmän säännöllisesti niin, että uudet tekstit ovat helposti löydettävissä (yleensä sivun yläreunassa), ja niin että vanhat tekstit säilyvät luettavina ja muuttumattomina uusista teksteistä huolimatta. Blogissa on mahdollista julkaista sisältöä tekstin lisäksi myös kuvien, videokuvan tai äänen muodossa. Tiedon esityksessä blogeille tunnusomaista muihin www-sivuihin verrattuna on ajan, linkityksen ja henkilökohtaisen näkökulman painotus.” (Wikipedia.)

Verkko-opintopaketti voidaan toteuttaa kokonaan virtuaalisesti tai monimuotoisesti (blended learning), jolloin opetus useimmiten tapahtuu lähiopetuksen ja etäopetuksen yhdistelmänä. (Keränen & Penttinen 2007, 22-25.)

3.2. Verkko-opetukseen liittyvät arvot ja tavoitteet

Verkko-opetuksen etuna pidetään yleensä sitä, että sekä oppiminen että opetus ovat ajasta ja paikasta riippumattomia ja sitä, että oppimateriaalit voidaan sisällyttää yhteen paikkaan ja löytyvät samalta oppimisalustalta. Oppimateriaali verkossa, jota voidaan kutsua informaatiovarastoksi, voidaan pitää helposti ajan tasalla (Manninen 2001).

Opiskelija halutaan myös verkko-oppimisessa nähdä aktiivisena toimijana. Sekä opiskelijat että opettajat voivat osallistua vuorovaikutukseen verkossa esimerkiksi kyselyiden, reaaliaikaisten keskustelujen tai keskustelufoorumien kautta. Verkko nähdään vuorovaikutuskanavana. Verkko-opetukseen liittyy yhteisöllisyys, joka syntyy opiskelijoiden välisenä ja opiskelijoiden ja opettajan välisenä kommunikaationa (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007). Kommunikaatiokanavana verkko voidaan nähdä niin sanottuna globaalina luokkahuoneena, jossa voidaan maailmanlaajuisesti opiskella yhdessä (Manninen 2001). Tällä hetkellä opiskelija myös nähdään oppimateriaalin tuottajana web 2.0:an luomien mahdollisuuksien,

esimerkiksi wikien ja blogien avulla. Web 2.0 nähdäänkin nyt keskeisenä vuorovaikutusta ja opiskelijan panosta lisäävänä tekijänä verkko-oppimisessa (Multisilta 2008). Parhaimmillaan verkko-opiskelu tukee opiskelijan itseohjautuvuutta ja lisää tietoyhteiskunnassa tarvittavien taitojen, kuten tiedonhankinnan keinojen ja kanavien oppimista sekä tiedon ja lähteiden kriittistä arviointia. (Lehtinen 1997; Ruokamo & Pohjolainen 1999).

Verkko-pohjainen opetus on usein yhdistetty vahvasti konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen ja humanistiseen näkemykseen oppimisesta. Vuorovaikutus konstruktivistisessa oppimisen mallissa perustuu opettajan ohjaavaan asiantuntijarooliin. Opettaja ohjaa opiskelijan tiedon tavoittelua. (Matikainen 2002, 36-38.) Vuorovaikutus edistää oppimista Matikaisen mukaan (Matikainen 2002, 41) palautteen saamisella toisilta oppijoilta, toisilta oppimisella, mallin ja esimerkkien vaikutuksella, reflektiivisyydellä eli omia ajatuksia voi peilata toisten avulla sekä yhteisöllisyydellä eli opitaan myös toisten oppimisesta. Lisäksi tavoitteisiin sitoutuminen vahvistuu, kun vuorovaikutus lisääntyy. Toisaalta oppimista estäviä tekijöitä vuorovaikutuksessa ovat ryhmädynaamiset tekijät kuten valtasuhteet tai huono ilmapiiri, huonosti esitetty palaute, vuorovaikutuksen suistuminen epäolennaisuuksiin tai ryhmän heterogeenisyys esimerkiksi osaamistason tai kokemusten suhteen.

Opettajan kannalta verkko-opetus lisää mahdollisuuksia materiaalin hankkimiseen, sen hallintaa ja pitämiseen ajan tasalla. Opettajalta vaadita kuitenkin paljon taitoa verkossa vuorovaikutuksen takaamiseksi ja väärinkäsitysten välttämiseksi. Lisäksi verkko-opetus vaatii opettajalta jatkuvaa tiedon hankkimista, ylläpitämistä ja oppimista. Mielestäni opettajan haasteisiin verkossa kuuluu muun muassa luoda helposti lähestyttävä rooli, jottei julkisen kirjoittamisen kynnys esimerkiksi keskustelufoorumilla entisestään nousisi. Opettajan rooli on ohjausta verkossa, Ohjaus verkko-ympäristössä merkitsee opettajan viestejä virtuaalisessa oppimisympäristössä ja oppimisalustan käytön suunnittelua (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007).

3.3. Verkko-opintojakson suunnitteleminen ja oppimistehtävä verkko-opetuksessa

Verkko-opintojakson suunnittelu tuo mukanaan monia pohdintoja. Opettaja joutuu pohtimaan käsitystään oppimisesta ja ratkaisemaan moni käytännön ongelmia.

Verkko-opintojaksolla oppiminen on eri tavalla näkyvässä jatkumona oppimisolustalla kuin perinteinen luokkahuoneessa oppiminen. Verkko-opintojakson ydin muodostuu usein oppimistehtävistä, jotka muodostava verkossa oppimisen rungon. Verkkotehtävä on Jasu-Kuusiston ja Mattilan määritelmän mukaan toimeksianto, joka ohjaa opiskelijan toimintaa verkkoympäristössä (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007). Tietenkään näin ei aina tarvitse olla, riippuen opiskeltavasta aiheesta. Runko voi muodostua esimerkiksi opiskelijan kirjoittamasta oppimispäiväkirjatyypisestä blogista tai muusta rungosta.

Web 2.0-maailman välineiden, muun muassa blogien, wikien, IRC –gallerian, Messengerin tai Skypen käytöstä ei ole mitään valmista mallia. Skype tarkoittaa verkkopuheluihin tarkoitettua sovellusta, Messenger taas viittaa Windows Live Messenger –pikaviestintäohjelmistoon, jolla on paljon ominaisuuksia, tässä keskeisimpiä ovat pikaviestikeskustelu- ja ryhmäkeskustelutoiminnot (Wikipedia). Web 2.0 –maailman välineiden tarkoituksena on luoda verkon käyttäjistä aktiivisia sisällön luoja. Avoin ja kaikkien saavutettavissa oleva tieto, opiskelijalähtöinen ja vapaa, joustava työskentelymalli soveltuu varmasti monen oppiaineen verkko-opetukseen. Erityisen hyvin ne sopivat prosessimaiseen työskentelyyn, jossa myös prosessi on arvioinnin kohteena. Web 2.0 ympäristö opettaa julkiseen kirjoittamiseen ja toiminta voi laajentua myös opintojakson ulkopuolelle, jatkua sen päätyttyä ja säilyä kaikkien nähtävillä. Vaikka Web 2.0 –maailman välineistö sopii monelle kurssille, juridiikan perusteiden opetuksessa sen käytön edut eivät aivan heti avaudu, kun opiskelijoilta puuttuu vielä juridisen ajattelutavan taito. Blogi oppimispäiväkirjana voi soveltua juridiikan edistyneempään opetukseen, mutta viestinnän opiskelijoiden lähes ainoan juridiikan peruskurssin opetuksessa olisin

valmis turvautumaan oppimistehtäviin opintojakson runkona. (vrt. Jasu-Kuusisto & Mattila 2007.)

Verkkotehtävän perusrakenne on opiskelijan työskentelyn helpottamiseksi hyvä pitää koko opintojakson samana. Tehtävästä tulee käydä ensin ilmi sen tarkoitus ja tavoite. Nämä auttavat opiskelijaa ymmärtämään, miksi tehtävä tehdään ja miten se kytkeytyy opiskeluun. Opiskelija motivoituu tehtävän tekemiseen, kun ymmärtää, miksi se on hyödyllinen opiskeltavassa ammatissa. Tavoitteen mainitseminen auttaa opiskelijaa hahmottamaan, mihin alueeseen kurssissa tehtävä liittyy. Myös tavoitteen tulisi olla sidoksissa opiskeltavaan ammattiin. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 8-15.)

Verkkotehtävän ydin liittyy tehtäväksiintoon, jossa kuvataan, mitä opiskelijan on tehtävä suorittaakseen tehtävän. Tehtäväksiintoon voi sisällyttää lyhyen johdanto-osuuden opiskeltavaan asiaan. Tehtävän tulee olla selkeä, yksiselitteinen ja konkreettinen. Tehtäväksiintoon liittyy myös käytettävien materiaalien ohje. Materiaalina verkko-opiskelussa on mahdollisuuksien mukaan hyvä käyttää verkkolähteitä, mutta hyvä lähde voi olla myös oppikirja. Tehtävien laajuuden on hyvä vaihdella, jotta pienemmät tehtävät loisivat opiskeluvirettä ja latausta vaikeampiin ja laajempiin tehtäviin. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 8-15.)

Oppimistehtävät voivat olla esimerkiksi tiedonhankintatehtäviä, pohdintatehtäviä, suunnitelman tai asiakirjan laadintatehtäviä, raportointia, case-tehtäviä, laskelmia tai testejä. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 16-28.)

Verkko-opintojaksolla saattaa olla opiskelijoita, joilla on lukuisia opintojaksoja meneillään yhtä aikaa. Tämän vuoksi olisi hyvä, jos oppimistehtävät löytyisivät mahdollisimman monella opintojaksolla samasta paikasta ja palautettaisiin samalla tavalla. Jokaisessa tehtävässä tulee olla palautusohjeet, sillä vaikka kaikki tehtävät palautettaisiin samalla tavalla, helpottaa ohjeiden löytyminen opiskelijan työtä. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 8-15.)

Arviointi ja sen kriteerit vaikuttavat oppimiseen ja tehtävän suorittamiseen. Arviointi voi olla oppimistehtävän arviointi tai vain koko opintojakson lopputuloksen arviointi. Jos tehtävä on osa oppimisprosessia, se on pakollinen. Jos se ei vaikuta arviointiin, arviointiasteikko on hyväksyty/hylätty. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 8-15.)

Opintojakson aikataulutuksen ja tehtävän palautuspäivän tulee olla opiskelijan helposti selvitettävissä, jotta opiskelija voi sijoittaa tehtävän omaan kalenteriinsa. Tehtävän ohjeisiin kuuluu myös, tehdäänkö se itsenäisesti vai ryhmätyönä vai kenties pareittain. Tehtävien järjestys ja rytmittäminen on tärkeää. Verkko-opintojakson aikataulutus sijoitetaan oppimisalustan kalenteriaikatauluun. Opettajan tulee opintojaksoa suunnitellessaan ottaa huomioon myös oma aikataulunsa ja ajankäyttönsä. Suunnitelmassa tulee varata ohjaajan kalenteriin myös palautteiden antamiseen riittävä aikaresurssi. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 8-15.)

3.4 Verkko-opintojakson palaute ja arviointi

Palautteella opettaja ohjaa opiskelija oppimista sanallisin keinoin. Odotukset verkko-opetuksen vuorovaikutteisuudesta ohjaisivat antamaan tehtävistä ja toiminasta opintojaksolla kirjallista henkilökohtaista palautetta. Tällöin opiskelija kokee saavansa ohjausta, opettaja on läsnä. Henkilökohtaisen ja yksilöidyn palautteen antaminen voi olla kuitenkin työlästä ja lisätä opettajan työmäärää arvaamattomasti. Arviointi kertoo opiskelijalle, kuinka hyvin hän on saavuttanut opintojakson tavoitteet. Jos tehtäviä tai muita osasuorituksia arvioidaan numeraalisesti, voi arviointiin käytettävä aika monessa tapauksessa ylittää opettajan resurssit. Opettaja voi luonnollisesti etukäteen laatia valmiita arviointilauseita, jotka perustuvat arviointikriteereihin ja sitten leikkaa-liimaa toiminnolla nopeuttaa työtänsä. Toinen vaihtoehto on antaa tehtävistä yhteispalautetta ja tyytyä hyväksyty/ hylätty arviointiin. Opettaja voi myös soveliain osin suunnitella vertaisarviointia, jolloin opiskelijat arvioisivat toistensa suorituksia. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 28-31.)

3.5 Oppimisalusta verkko-opetuksessa

Oppimisalusta (Learning Management System) on erittäin tärkeässä asemassa verkko-opetuksessa. Se muovaa opetuksen mahdollisuuksia ja työvälineitä. Oppimisalustoja on satoja, esimerkiksi Virtualia, R5, Moodle tai WebCT. Oppimisalustasta voidaan käyttää myös nimeä verkko-oppimisympäristö tai virtuaalinen oppimisympäristö. Verkko-opetus voidaan järjestää myös käyttäen muuta www-julkaisemiseen sopivaa tietojärjestelmää oppimisalustan tapaan. (Keränen & Penttinen 2007, 28-30.)

Oppimisalustat ovat www- palvelimella toimivia verkkopalveluita, joita käytetään www- selaimella. Oppimisalusta käyttää yleensä apunaan tietokantaa, jonne tallennetaan käyttäjä- ja kurssitietoja. Oppimisalustat on suunniteltu opintojaksojen tekemiseen, ylläpitoon ja hallintaan, ja niillä on käytössä yleensä seuraavia toimintoja:

- viesti- ja kalenteritoiminnot
- tehtävät
- keskustelualueet, chatit
- ryhmätyöalueet
- testit
- aineiston tekemisen työkalut opettajalle (linkitykset, www- editorit)
- opiskelijahallinto
- arviointi
- palautejärjestelmä
- työvälineet, joilla opiskelijat tuottavat itse aineistoja (wikit, blogit tai sanastot).

Lisäksi oppimisalustojen toimintoihin sisältyy teknisiä toimintoja, kuten varmuuskopiointi, opiskelijan omien tiedostojen hallinta, ylläpito, käyttäjätunnusten ja käyttäjäprofiilien hallinta. (Keränen & Penttinen 2007, 35-64.)

Verkko-opintojakson suunnittelun lähtökohtana ovat siis oppimisympäristön mahdollistamat toimintatavat. Testissä opettaja on laatinut kysymyssarjan, johon opiskelija vastaa, ja kone antaa arvioinnin. Tehtäviin liittyy usein tuotetun dokumentin palautus. Verkkokeskusteluun osallistuminen voi liittyä oppimisprosessiin tai oppimistehtävän toimeksiantoon. Keskustelussa opiskelija voi oppia dokumentoimaan ja perustelemaan ajatuksiaan. Reaaliaikainen keskustelu eli etenee verkossa kirjallisesti esimerkiksi Messenger –ohjelman avulla tai suullisesti Sametime- neuvotteluohjelman tai muun ohjelman avulla. Opettaja voi varautua kirjalliseen keskusteluun esimerkiksi valmiilla copy-paste kommentteilla (Multisilta 2008). Neuvotteluohjelmien, kuten Sametime- neuvotteluohjelman käyttö mahdollistaa äänen kuulumisen keskustelijoiden välillä. Opettaja voi järjestää myös verkkoluentoja nettineuvotteluohjelman välityksellä. (Jasu-Kuusisto & Mattila 2007, 16.)

Moodle –oppimisalusta on ilmainen kehittäjäyhteisön toteuttama tuote. Moodlen käyttöliittymä on muokattavissa. Satakunnan ammattikorkeakoulussa siirrytään Moodlen käyttöön syksyllä 2008. Kurssin perustaminen Moodleen on annettu pääkäyttäjän toimesta kaikille kursseja tekeville henkilöille. Suomessa Moodlella on paljon käyttäjiä erityisesti oppilaitosmaailmassa, mutta myös yritysmaailmassa.

4 HANKKEEN KUVAUS

4.1 Moodleen tutustuminen

Verkko-opintojakso oli tarkoitus rakentaa Moodlen verkko-oppimisalustalle osoitteessa <https://moodle.samk.fi> , joka oli minulle aiemmin opettajana tuntematon. Olin käyttänyt Moodlea pedagogisissa opinnoissa opiskelijana, ja siitä koin olevan jonkin verran hyötyä. Olin myös aiemmin käyttänyt Virtualia- verkko-oppimisalustaa, jonka koin myös hyväksi pohjaksi Moodleen tutustumiselle. Aloitin Moodleen tutustumisen osallistumalla Kirsi Jasu-Kuusiston Satakunnan ammattikorkeakoulun opettajille järjestämään koulutuspäivään 27.2.2008.

Koulutuksessa tutustuttiin Moodlen perusominaisuuksiin ja ohjattiin Satakunnan ammattikorkeakoulun testiMoodle -ympäristön käyttöön. TestiMoodlessa aloin tutustumisen Moodlen ominaisuuksiin käytännössä.

Seuraavaksi ilmoittauin Mediamaistereiden järjestämään Moodle -koulutukseen Porissa 12.5.2008. Kouluttajana toimi Marko Mäkilä ja koulutus koski Moodlen työkaluihin tutustumista, oppimistehtävien valintaa, laatimista ja tenttiä sekä ryhmien muodostamista ja käyttöä eri työkaluissa. Koulutuksessa käytiin läpi myös wikin ja blogin käyttöä. 15.5. osallistuin myös Moodleen jo perehtyneille opettajille tarjottuun jatkokoulutukseen. Keväällä 2008 kävin myös ePro -koulutusta, jonka järjesti Satakunnan ammattikorkeakoulun Täydennyskoulutuskeskus. Tässä koulutuksessa perehdyttiin web 2.0 -maailman mahdollisuuksiin, esimerkiksi blogien ja wikin käyttöön verkko-opetuksessa ja etsittiin keinoja käyttää niitä omilla opintojaksoilla. Huhti- toukokuun aikana 2008 aloin myös luoda oikeaan ja lopulliseen Satakunnan ammattikorkeakoulun Moodle-alustaan Mainonnan lainsäädännön opintojakson tehtäviä ja aiheita.

Moodlen toiminnoista keskeisimmiksi koin tehtävätoiminnon, Foorumi - keskustelualueen luomisen sekä erilaisten tenttien luomisen. Perehdyin myös chat - keskusteluhuoneen ja kyselyn luomiseen, linkitykseen, blogien ja wikien luomiseen. Moodlessa voi myös kyselyiden avulla esimerkiksi hankkia palautetta opiskelijoilta. Tätä en koe tarpeelliseksi, koska opintojaksopalaute Satakunnan ammattikorkeakoulussa annetaan oman menettelytapaohjeen mukaisessa järjestyksessä kaikilla kursseilla samaa järjestelmää käyttäen. Tutustuin myös Mediamaisteri Groupin tuottamaan Moodle Opettajan opas versio 1.6.3. - materiaaliin (Moodle).

4.2 Opintojakson valmistelu

Maalis-huhtikuussa 2008 aloin materiaalien keräämisen ja opintojakson rungon valmistelun. Opintojakson sisällön valmistelu tulee sitoa koulutusohjelman

opetussuunnitelmaan sisältyvään opintojaksokuvaukseen. Opintojaksokuvauksen pohjalta laadin opintojaksoselosteen (liite 1). Opintojaksoselosteen talletin Moodleen ensimmäiseen aihioon, jonka otsikoin Tervetuloa kurssille.

4.2.1 Kurssin jaksotus ja aiheiden rytmittäminen

Mielestäni onnistuneen verkko-opintojakson yksi tärkeimpiä päätöksiä on jaksottaminen ja verkko-opetuksen aihekokonaisuuksien valinta. Opettaja opintojakson ohjaajana joutuu jokaisella opintojaksolla valitsemaan painopisteet ja keskittymisalueet, joiden avulla perehdytään opintojakson oppimissisältöihin. Perehdyttyäni saatavilla oleviin materiaaleihin päädyin jakamaan 3 opintopisteen laajuisen ja yhdelle jaksolle aikataulutetun kurssin 6 aihe-alueeseen, jotka otsikoin:

1. Kuluttajille suunnatun markkinoinnin sääntely
2. Business to business –markkinointi ja yrityksen suoja kilpailijaa kohtaan
3. Markkinoinnin erityiskysymyksiä
4. Mainostajan eettinen vastuu
5. Immateriaaliset yksinoikeudet markkinoinnissa
6. Verkkotentti: Tunnetko jo markkinoinnin säännökset?

Aihe-jako perustuu opintojaksoselosteeseen, valittuihin oppimateriaaleihin ja opetussuunnitelmaan.

Kurssin valmisteluun kuului perehtyminen mahdollisiin kurssikirjoihin ja aineistoihin. Kurssikirjat sisällytin opintojaksoselosteeseen, muut materiaalit ja linkit päätin liittää tehtävien yhteyteen. Markkinoinnin lainsäädäntöön liittyvää materiaalia löytyy verkosta kiitettävästi, vaikeutena onkin löytää pedagogisesti selkeää materiaalia, johon opiskelu voi helposti pohjata, ja josta kurssin teemat nousevat selkeästi esiin. Materiaalin tulee myös olla luotettavaa ja painoarvoltaan keskeistä. Ylitse muiden lähteiden nousivat kurssin lainopillisen sisällön vuoksi paitsi kurssikirja: Mäkinen, P. ym. Markkinaoikeuden perusteet. 2006 Talentum, myös

Kuluttajaviraston monipuoliset ja laajat verkkosivut: www.kuluttajavirasto.fi , joilta löytyy erittäin paljon markkinointiin liittyvään sääntelyä, tapauksia ja suosituksia.

Tervetuloa kurssille! –aiheeseen liitin tervetuliaissanat, sekä liitteeksi opintojakson aikataulun, kirjallisuusluettelon sekä opiskeluohjeet: ”Miten opiskella tällä opintojaksolla?” Samoin liitin tähän opettajakokemukseni valossa nykyään lähes välttämättömän ohjeistuksen materiaalien lainaamisesta ja kopioinnista.

Lainopillinen tieto on täsmällistä ja suurelta osin lainattavissa. Jos opiskelija kuitenkin tekee tehtävät käyttämällä leikkaa-liimaa –toimintoa, on mahdollista, että tieto ei saavutakaan opiskelijaa matkalla, eikä kerrytä opiskelijan tietopankkia.

Nuoret opiskelijat ovat tottuneita verkon käyttäjiä. Moneen tehtävään ja kysymykseen löytyy valmista materiaali verkosta. Mielestäni on tärkeää painotta korrektin lainaamisen sääntöjä ja ehkäistä ennalta ymmärtämättömyydestä tapahtuvaa plagiointia. Verkkokurssin materiaalit löytyvät Moodlesta osoitteesta <https://moodle.samk.fi> Liiketoiminta ja kulttuuri Pori/ Viestinnän koulutusohjelma/ Mainonnan lainsäädäntö –otsikkojen alta.

4.2.2 Kenelle opintojakso on suunnattu?

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen ajattelun mukaisesti selvitin itselleni erityisen huolellisesti, kenelle opintojakso on suunnattu, ketkä sille osallistuvat ja mietin, miten voisin rakentaa kurssin niin, että opiskelijat kokisivat sen mielekkääksi omia taustojaan ja ambitioitaan ajatellen.

Opintojakso on suunnattu viestinnän koulutusohjelman 3. vuosikurssin päiväopiskelijoille, joilla ei vielä yleensä ole juurikaan kokemusta oman alansa työelämästä tai jotka ovat juuri saamassa siitä ensimmäisiä kokemuksiaan harjoittelun kautta. Tämän kontekstin puuttumisen koenkin yleisesti ongelmana nuorten juridiikan opetuksessa.

Nuoret ovat tyypillisesti alle 25-vuotiaita, luovia ja mielellään enemmän tekemisen kautta oppivia kuin teoreettisesti tietoa hankkivia nuoria. Olen opettanut vuosikurssille ensimmäisenä opiskeluvuonna tekijänoikeustietoa, ja sen vuoksi minulle oli selvää, että viestinnän opiskelijoille tehtävien tekemisen kautta oppiminen on mieluista, kun taas kirjan pönttääminen ja luennoilla istuminen ei. Ammattikorkeakouluun hakeutuvat opiskelijat ovat käytännön taitoja ja konkreettista toimintaa arvostavia. Opiskelijoissa herättää vastarintaa välittömästi, jos opiskeltavaan asiaan sisältyy mitään, jonka he kokevat teoreettiseksi tai turhaksi. Olen opettaessani ammattikorkeakouluopiskelijoita pyrkinytkin vähentämään minimiin teoreettisen ja abstraktin tiedon soveltamisen ja abstraktin ajattelun taitoja vaativan opiskelumateriaalin ja pyrkinyt esimerkein, harjoituksin ja tapauksin tuomaan asiaa konkreettiseksi ja opiskelijan kontekstiin. Täysin teoreettisesta materiaalista ja käsitteistä ja käsitteellisestä ajattelusta ei kuitenkaan juridiikan opetuksen yhteydessä kuitenkin mielestäni voida luopua nykyisen opetussuunnitelman sisältöjen puitteissa.

Olen kerran aikaisemmin toteuttanut opintojakson kontaktiopetuksena, ja ongelmaksi muodostui se, että vain muutamat opiskelijat jaksoivat seurata opetusta. Toisaalta itsenäinen materiaaleihin perehtyminen kurssikirjaa lukemalla on haasteellista. Koin tämän ongelmaksi, ja sen vuoksi ajattelin, että viestinnän opiskelijoille soveltuisi verkossa opiskelu tehtävien muodossa ihanteellisesti. Tätä näkemystä puolsi myös se, että kurssiin liittyvistä kahdesta palautettavasta tehtävästä toisaalta sain erittäin hyvää palautetta. Kontaktiopetukseen liittyväksi ongelmaksi koin myös, että tunneilla tehtävät harjoitukset eivät mielestäni oikein herättäneet keskustelua, ja tähän oli ilmiselvästi syynä se, että opiskelijat eivät olleet aiemmin perehtyneet materiaaleihin, ja kokivat tehtävät sen vuoksi vaikeiksi. Kontaktitunneilla juridiseen materiaaliin perehtyminen ei mielestäni ole mielekäästä, sillä se vaatii aikaa ja rauhaa ajatukselle. Kotona materiaaliin perehtymisen voi ajoittaa rauhalliseen hetkeen.

4.2.3 Tehtävät

Seuraavaksi aloin valmistella ja ideoida opiskelijoille sopivia aiheeseen liittyviä tehtäviä, joiden avulla kurssin teemoihin perehtyminen olisi opiskelijalle motivoivaa ja jotka liittyisivät mahdollisimman usein kontekstiin, joka on nuorille, yleensä 20-21 -vuotiaille opiskelijoille tuttua. Esimerkiksi Markkinoinnin erityiskysymykset - aiheeseen valitsin siksi verkkomaailmaan liittyvän kerro kaverille -markkinoinnin. Myös eettisen vastuun tarkastelussa nousee esille ajankohtainen tekstimainonta. Ensimmäisen aiheen, kuluttajamarkkinoinnin osalta en kokenut motivointia ongelmalliseksi, sillä kuluttaminen ja toimiminen kuluttajana ovat nuorten kontekstissa hyvin esillä. Kuluttajamarkkinoinnin tapaukset ja säännöt kiinnostavat myös kokemukseni mukaan erittäin paljon nuoria. Olen opettanut myös liiketalouden opiskelijoille kuluttajamarkkinoinnin säännöksiä yritys juridiikan opetuksen yhteydessä, ja havainnut, että nimenomaan tapaukset elävästä elämästä kiinnostavat ja herättävät opiskelijan.

Opintojaksolle päätin sisällyttää ensin 7 palautettavaa tehtävää. Tarkemmin opiskelijan työmäärää pohdittuani supistin tehtävien määrää viiteen. Nämä viisi tehtävää jakautuvat aiheisiin siten, että jokaisessa aiheessa on yksi palautettava verkkotehtävä. Ensimmäinen tehtävä, joka koskee kuluttajamarkkinointia, on melko laaja. Kuluttajamarkkinointi aiheena painottuu kurssilla näin tarkoituksella, sillä sen säännökset ovat viestinnän opiskelijalle käytännössä yleensä läheisimmät ja tärkeimmät. Myös tulevassa työelämässä esimerkiksi mainostoimisto- tai journalistisessa työssä on tarpeellista tuntea kuluttajamarkkinoinnin puitteet. Kurssin aiheet eivät siis ole työmäärältään tasaiset, vaan ensimmäinen aihe on työmäärältään raskain. 2-, 3-, 4- ja 5- aiheisiin liittyvät tehtävät eivät ole yhtä aikaa vieviä. Työn epätasaisen jakamiseen päädyin tarkoituksella, pohdittuani kylläkin ensin, miten opiskelija sen kokee. Raskaimman aiheen ajoittumisen kurssin alkuun koin kuitenkin positiivisena. Lisäksi ajattelin lisätä kannustavan uutistekstin kolmannen aiheen yhteyteen, jossa kertoisin suurimman työmäärän jo olevan takana ja kannustaisin tekemään loput tehtävät.

Ensimmäinen tehtävä perehdyttää opiskelijan kuluttajamarkkinoinnin säännöksiin, ensin perusteisiin, sitten pohtimistehtävien kautta sen konkreettisiin sääntöihin ja niiden soveltamiseen ja vielä siihen, miten markkinoinnin virhetilanteisiin tulee oikeaoppisesti reagoida. Toinen tehtävä käsittelee liikkeenharjoittajien välistä markkinointia, mikä on sopivaa ja sallittua elinkeinotoiminnassa käytännössä. Lakitekstin, oppikirjan sekä pohtimistehtävien avulla perehdytään kilpailumenettelylain normistoon.

Kolmas tehtävä liittyy jo kolmanteen aihealueeseen eli markkinoinnin erityiskysymyksiin. Jaksossa on tarkoitus luoda yleiskuva markkinoinnin erityisryhmistä muun muassa pohtimiskysymysten ja itseopiskelun avulla. Jakson ensimmäisen tehtävän aiheeksi ajankohtaisen ns. hopotuksen tai kerro kaverille – markkinoinnin. Toisina vaihtoehtoina olisi ollut lapsiin kohdistuva markkinointi tai verkkomarkkinointi, josta myös löytyy paljon materiaalia ja joka on erittäin ajankohtainen aihe. Verkkomarkkinointi on osoittautunut aggressiiviseksi ja monin paikoin lain säännöksistä piittaamattomaksikin. Verkossa koetellaan rajoja ja säännöt ovat kehittymässä täsmällisemmiksi. Lapsiin kohdistuvan markkinoinnin sääntely on jo täsmentynyttä ja siitä löytyy vielä enemmän valmista materiaalia. Kuluttajavirasto on myös erittäin usein ottanut kantaa lapsiin kohdistuvaan markkinointiin ja kansainvälinen sääntely on myös kehittymässä tarkemmaksi. Valittu tehtävä käsittelee siis kuitenkin kerro kaverille –markkinointia, johon kuluttaja-asiamies ja tietosuojavaltuutettu ovat hiljakkoin ottaneet kantaa. Pohdin myös ensin tähän kohtaan tehtävää televisio-ohjelmien tuotesijoittelusta, joka yleensä kiinnostaa opiskelijoita paljon, sillä se näkyy nykytv:ssä, esimerkiksi Big Brother –tyyppisissä ohjelmissa. Opiskelijan työmäärää laskiessani jouduin siis karsimaan tässä aihepiirissä rajusti, ja päädyin siihen, että tuotesijoittelu televisiossa jäi myöhempää toteutusta varten. Tämän aiheen osalta ajattelin, että myöhemmissä toteutuksissa voin hakea vaihtelua sisältöihin näiden aiheiden vuorottelun kautta.

Mainonnan eettiset kysymykset ja journalistieettiset kysymykset siihen liittyen ovat neljännen aiheen ja 4.. verkkotehtävän aiheena. Tehtävässä tutustutaan piilomainontaan ja tekstimainontaan verkkomateriaalin tapausten, lehtiartikkelin ja oppimateriaaleihin sisältyvien eettisten ohjeiden, muun muassa Kansainvälisen kauppakamarin Mainonnan kansainvälisten itsesääntelyohjeiden ja Journalistin ohjeiden avulla. Tämä tehtävä oli melkein saman sisältöisenä käytössä kontaktiopetukseen perustuvalla toteutuksella viime vuonna, ja tehtävä sai opiskelijoilta erittäin positiivista palautetta. Etiikka ja itsesääntelyohjeet koettiin tärkeiksi.

Opintojakson viidenteen aiheeseen liittyvä immateriaalisia yksinoikeuksia mainonnassa koskeva tehtävä 5 keskittyy pohtimistehtävien valossa tekijänoikeudellisiin ja tavaramerkkioikeudellisiin kysymyksiin. Tehtävä on osittain melko vaativa, mutta viestinnän opiskelijat voivat nauttiakin haasteesta. Ensimmäisen toteutuksen jälkeen tulen myös arvioimaan tämän tehtävän onnistuneisuuden uudelleen, eli täytyykö tehtävää helpottaa.

Tehtävien tekemisen aikataulu löytyy Tervetuloa- aiheen liitteistä sekä kalenterista. Myös tehtävien yhteyteen on merkitty tehtävien palautuspäivät. Tässä vaiheessa tehtävien palautuspäiviä ei ole päivitetty, vaan tarkoitus on ajoittaa palautuspäivien ja aikataulun täsmällisten päivien kirjaamiset opintojakso alkuun.

4.2.4 Palautteen anto opintojaksolla ja arviointi

Opintojaksolle suunnittelemani tehtävät ohjaavat opiskelijaa tutustumaan aineistoihin ja referoimaan oppimaansa. Tehtävät ovat kaikille samoja. Opintojakson luonteeseen sopii se, että tehtävistä annetaan palautetta henkilökohtaisesti ja ryhmäpalautteena mallivastauksen muodossa. Yksilöllisen palautteen kautta opiskelija saa karkean arvion oman tehtävänsä tasosta ja siitä, onko suoritus hyväksytty. Ryhmäpalautteen ja mallivastauksen avulla opiskelija voi tutustua yksityiskohtaisemmin niihin tehtävän käsittelemiin asioihin, jotka sisältyvät oppimistavoitteisiinkin. Tehtävät

arvioidaan hyväksyty/ hylätty/ täydennettävä. Opiskelija saa mahdollisuuden kerran täydentää tehtäväänsä, jos sen suorittaminen on puutteellinen. Opintojakson varsinainen arviointi tapahtuu verkkotentillä, josta opiskelija saa numeerisen arvosanan.

Verkkotentti perustuu verkko-opintoalustan Moodlen tekniikkaan. Tenti on väitetesti, jossa opiskelijan tulee osoittaa, onko väite oikein vai väärin. Alustalle on mahdollista tallentaa yli sadan kysymyksen kysymyspankki, josta alusta arpoo tenttiin satunnaisesti 20. Tenti on siis jokaiselle opiskelijalle erilainen. Kysymyksiin ei anneta oikeita vastauksia tentin aukioloaikana. Myös tentin tekeminen on osa oppimista. Opiskelijalla on mahdollisuus tehdä tentti 3 kertaa. Näistä paras tulos jää kurssin arvosanaksi. Tenti tulee suorittaa 30 minuutissa.

Tentin osalta askarrutti kaksi ongelmaa. Ensimmäkin pohdin sitä, kokevatko opiskelijat verkkotentin liian erilliseksi työskentelystä verkkotehtävien parissa. Tämän vuoksi kiinnitin erityistä huomiota siihen, että suurin osa väitetestin sisällöstä kohdistuisi nimenomaan verkkotehtävien kautta käsiteltyihin kurssin ydinaineiden aiheisiin niin, että opiskelija kokisi verkkotyöskentelyn kautta valmentautuneensa tentin suorittamiseen. Koin kuitenkin, etten voi täysin jättää tiettyjä aihekokonaisuuksia tentin ulkopuolelle, vaan ohjeistin opiskelijaa perehtymään myös kirjalliseen materiaaliin, jota ei palautettavien verkkotehtävien kautta oltu käsitelty. Toiseksi pohdin, onko rajoitettu vastausaika esimerkiksi lukihäiriöstä kärsivälle opiskelijalle liian ankara. Tämän ongelman ratkaisin pyytämällä niitä opiskelijoita, jotka kokivat 30 minuutin aikarajan itselleen hankalaksi, ottamaan yhteyttä. Tarkoituksena olisi järjestää näille opiskelijoille mahdollisuus tenttiä tentti valvotuissa oloissa ilman aikarajaa.

4.2.5 Opintojakson mitoitus ja työmäärä

Opintojakson valmisteluun kuuluu myös sekä opiskelijan että opettajan työmäärän arviointi ja kurssin työmäärän mitoittaminen opintopisteitä vastaavaksi. Opintojakso

suoritetaan palautettavien tehtävien avulla jäsennettynä itseopiskeluna. Opintojakson päättää verkkotentti. Verkkotehtävät ovat melko laajoja, ja vaativat perehtyneisyyttä oppimateriaaleihin. Kolmen opintopisteen (ECTS) opintojakson pitäisi työllistää opiskelija 80 tunniksi, sillä yksi opintopiste vastaa 26,7 tuntia opiskelijan työtä. Jos opiskelija käyttää jokaisen tehtävän tekemiseen ja siihen liittyvien oppimateriaalien lukemiseen 10 tuntia, menee häneltä tehtävien suorittamiseen noin 50 tuntia.

Oppimistehtävät kattavat lähes koko kurssin materiaalit. Kertaamiseen opiskelija voi käyttää 28,5h ja sen jälkeen suorittaa opintojakson tentin enintään 3 kertaa, johon arvioitu aika olisi noin 1,5 tuntia. Vielä jää opiskelijalle opintojakson aloitukseen ja suoritustapaan tutustumiseen 3 tuntia. Kertaamiseen sisältyy myös perehtyminen verkkotentin oikeisiin vastauksiin sekä niiden vertaaminen omiin vastauksiin.

Opettajan kannalta suurin työ määrä tulee olemaan laajojen tehtävänpalautusten lukeminen ja arviointi, täsmällisen ja ytimekkään ryhmäpalautteen antaminen ja läsnäolo kurssilla. Resurssia on erittäin vaikeaa arvioida, mutta jos kurssilla on noin 25-30 opiskelijaa, kuten viime vuonna, tulee tarkastettavia tehtäviä olemaan 125-150 toteutusta kohden. Kun opettajalle maksetaan palkkaa 60 tunnista, tulisi jokaisen tehtävän arviointi, palautteen kirjaaminen, ryhmäpalautteen laatiminen, muu opinto-ohjaus, kurssin tekninen hallinnointi ja tiedotus sekä erittäin tärkeä läsnäolo kurssilla ja vielä verkkotentin hallinnointi mahtua tähän resurssiin. Resurssi tulee olemaan hyvin tiukoilla, sillä jos tehtävien käsittely veisi 15 minuuttia/opiskelija, jäisi normaalin kurssin hallinnointi ym. resurssi käytettäväksi myös verkko-opetuksessa noin 10 tuntia. Ensimmäisen toteutuksen jälkeen tulen arvioimaan, tuleeko nyt melko laajoja tehtäviä supistaa sen vuoksi, ettei opettaja joutuisi paljoa tekemään ylitöitä. Suunnittelua ja kurssin perustamista en ole laskenut resurssiin lainkaan.

5 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Kehittämishankkeeni tavoitteena oli laatia 100% verkossa suoritettava ja ohjattava kurssi Satakunnan ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijoiden käyttöön.

Verkkokurssia valmistellessani perehdyin verkko-opetusta käsittelevään teoreettiseen aineistoon, tutustuin uuteen verkko-opetusalueeseen Moodleen ja kouluttauduin sen käyttäjäksi sekä etsin ja laadin oppimateriaalia ja tehtäviä opintojakson käyttöön. Koin hankkeen mielekkääksi, sillä opintojakso käynnistyi syksyllä 2008 ja voin kokeilla opintojaksoa käytännössä. Verkko-opetuksen menetelmiin ja lähtökohtiin, rakenteeseen sekä verkko-opetusalueen toiminnallisiin ratkaisuihin ja ominaisuuksiin tutustuminen on varmasti kehittänyt minua opettajana ja ohjaajana. Pedagogisten valintojen analysointi ja käytännön tutustuminen verkko-opetusalueeseen tukevat opettajuuttani ympäristössä, joka pyrkii lisäämään verkko-opetusta, ja jossa verkko-opettajuutta arvostetaan.

Tuloksena voidaan pitää nyt toteuttamiskunnossa olevaa opintojaksoa, jonka kulloinkin käyttöönotto vaatii vain päivämäärien aikataulun sopeuttamisen kyseessä olevaan toteuttamisajankohtaan sekä melko varmasti jonkin verran oppimistehtävien päivittämistä ja uudelleevalintaa. Tulos on siis suoraan hyödynnettävissä opetuksessani. Tulos hyödyntää myös opiskelijaa, joka monesti kokee luennoilla istumisen puuduttavaksi. Opiskelu on ajasta ja paikasta riippumatonta ja perustuu oman aktiivisuuden hyödyntämiseen, tekemällä oppimiseen.

Verkko-opetukseen liittyy usein suuria odotuksia vuorovaikutteisuuden ja myös uuden tekniikan hyödyntämisen suhteen. Web 2.0 maailmaan liittyviä blogeja ja wikejä, sekä verkkoluentoja, elävää kuvaa ja ääntä pyritään yhä useammalla verkkokurssilla liittämään materiaaleihin. Olen epro- koulutuksen yhteydessä perehtynyt blogin ja wikin käyttöön verkko-opetuksessa ja pohtinut sen mahdollisuuksia juridiikan opetuksessa melko perinpohjaisesti. Samoin olen ollut koulutuksessa, jossa kerrotaan verkkoäänittämisestä ja verkkoluennon laatimisesta. Olen tullut siihen tulokseen oman opetukseni osalta, että en ainakaan tässä vaiheessa ole valmis kokeilemaan näitä opetusmuotoja vielä tällä verkkokurssilla. Mielestäni elävän kuvan valmistaminen verkkoon söisi valtavasti resurssia, enkä koe, että puhuva pää puhumassa juridiikkaa herättäisi opiskelijoissa suurta innostusta. Videoluennon

hyvänä puolena voidaan pitää sitä, että opiskelija voi kuunnella sen pätkissä tai kokonaan, pitää taukoja halutessaan, kuunnella sen uudelleen, nauhoittaa sen, ja rauhoittaa kuunteluajan itselleen parhaaseen ajankohtaan. Juridiikan opetus on kuitenkin aina väistämättä substanssipainotteista, ei prosessipainotteista. Juridiikka on usein käsitteellistä tietoa, sen järjestämistä, ymmärtämistä ja analysointia. Laaja-alaisen tiedon hankkimisessa kirja on mielestäni edelleen aivan ylivoimainen. Asiahän on tietysti aivan toinen, jos opetettava aine on käytännönläheisempää ja vähemmän käsitteellistä. Luonnollisesti pyrin juridiikan opetuksessani ammattikorkeakoulussa käsitteellisyyden minimointiin ja esimerkkien avulla konkretisoimaan asiaa niin paljon, kuin mahdollista. Tässä toimivat apuna verkko-materiaalit, esimerkiksi lukuisat konkreettiset tapaukset.

Sen sijaan olen pyrkinyt tuomaan vuorovaikutusta kurssille herättämällä keskustelua kahteen kurssin aiheeseen liittyen. Keskustelualueilla kuluttajamarkkinoinnin ja kerro kaverille –markkinoinnin aiheisiin liittyen pyrin tuomaan vuorovaikutusta ja opiskelijoiden kokemuksia verkko-opetusalustalle. Vuorovaikutuksen syntyminen on tärkeää jo senkin vuoksi, että opintojakson valmistelu perustuu humanistiseen ihmiskäsitykseen ja konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. On tärkeää, että paitsi tehtävänpalautuksissa, myös muilla vuorovaikutteisuutta lisäävillä tavoilla kurssilla pyritään hyödyntämään opiskelijoiden taustoja ja omia kokemuksia. Kommunikaatio toivottavasti herättää myös opiskelijan refleктоimaan kertomiaan asioita kurssin oppimissisältöjen puitteissa. Kun opiskelija jakaa kokemuksiaan, hän samalla työstää opittua aineistoa ja saa kokemuksiinsa palautetta muilta opiskelijoilta ja opettajalta. Kyseessä on parhaimmillaan opastava vuoropuhelu, reflektointiin pyrkivä keskustelu tai kriittinen vuorovaikutus. Nämä luovat konstruktivistisen oppimismallin mukaan edellytyksiä oppimiselle. Valitsin keskustelufoorumien vuorovaikutuksen väyläksi, sillä toivon, että kynitys kirjoittaa ja aloittaa keskustelu on mahdollisimman matalalla. Keskustelua ei arvioida, se ei ole pakollista, mutta sen avulla voi työstää opittua ja oppia toisilta.

Opintojakson onnistumiseen verkossa vaikuttaa keskeisesti opettajan läsnäolo verkkoalustalla ja se, miten opettaja kykenee kurssin aikana uutisilla, palautteella, keskustelualueilla ja muulla viestinnällä kannustamaan, tiedottamaan ja madaltamaan kynnystä yhteydenottoihin, kysymyksiin ja kannanottoihin. Parhaimmillaan opiskelijat voivat antaa palautetta ja kommentoida tehtäviä, kurssia, materiaalia ja siihen liittyviä aiheita kurssin aikana vapaasti ja luontevasti pelkäämättä ja rohkeasti. Mielestäni on tärkeää, että käyn verkkoalustalla riittävän usein, mielellään pari kertaa viikossa opintojakson aikana ja pyrin viestittämään läsnäoloani joka kerta niin, että vuorovaikutuksen ja ohjauksen ilmapiiri välittyy opiskelijoille. Tehtävän palautuksiin on hyvä antaa palaute mahdollisimman pian, sitä opiskelija odottaa jo palautuspäivästä alkaen. Tehtävien tulee mielestäni olla auki pitkään, tällöin opiskelija voi vapaammin suunnitella opiskeluaan ja hyötyy verkko-opiskelun vapaudesta ja aikataulujen vähäisyydestä parhaiten. Tulen pitämään ainakin kahta aihetta kerrallaan auki, niin että tehtäviä voi tehdä myös etuajassa, jos aikaa esimerkiksi opintojakson alussa on enemmän. Yleensä jakson lopussa kaikilla kurseilla tahti tiivistyy ja sen vuoksi opiskelija hyötyy, jos pystyy suorittamaan verkkokurssin työmäärää etupainotteisesti.

Opintojakso perustuu siihen, että opiskelijat ovat itseohjautuvia ja pysyvät pääpiirteissään aikataulussa. Tähän sisältyykin suurin oppimisen onnistumiseen liittyvä riski. Vaikka viestinnän opiskelijat kokemukseni mukaan nauttivat tekemällä oppimisesta, on kokemus myös osoittanut, että aikataulutus ja deadlinet eivät ole kaikille helppoja seurata. Opettajan on Satakunnan ammattikorkeakoulun menettelytapaohjeiden mukaan sallittava jokaisen opintosuorituksen osalta 3 palautuskertaa ja tämä koskee myös verkkotehtäviä pääsääntöisesti. Nämä sisäiset menettelytapaohjeet voivat muodostua ongelmaksi. Jos opiskelija ei ole motivoitunut suorittamaan opintojakson pakollisia tehtäviä, voi menettelystä muodostua sekä opiskelijalle että opettajalle uusine tehtävineen ja palautuspäivineen raskas. Samoin muut opiskelijat voivat tämän huomatessaan pahimmillaan menettää intonsa tehdä tehtäviä. Opintojakso on suunniteltu nyt niin, että suurin osa oppimisesta tapahtuisi tehtävien avulla, jolloin opiskelija, joka ei tehtäviä tee, tulee tenttiin keskimäärin

huonoin edellytyksin. Tämä on riski opintojakson oppimistuloksille. Luonnollisesti kyseessä on aina marginaalinen opiskelijoiden ryhmä. Enemmistö on opintoihinsa tunnollisesti suhtautuvia, hyvin motivoituneita ja melko itseohjautuvia.

Opintojakso ei luonnollisesti koskaan ole valmis. Ensimmäisen toteutuksen jälkeen saamani palaute vaikuttaa varmasti moneen kohtaan opintojakson rakenteessa, mitoituksessa ja tehtävien sisällössä. Myös opettamani aine vaatii joka toteutuksen päivityksen. Tätä kirjoittaessani syksyllä 2008 on meneillään monia lainvalmisteluhankkeita, jotka voivat vaatia päivittämään materiaaleja jo syksyn kuluessa 2008. Myös kuluttajavirasto ja muut viranomaiset ja mainonnan lainsäädäntöä tulkitsevat elimet, esimerkiksi Julkisen sanan neuvosto tuottavat jatkuvasti uutta ajankohtaista materiaalia ja kannanottoja, jonka seuraaminen on välttämätöntä. Tietyiltä osin uusi materiaali voi olla välttämätöntä sisällyttää kurssille. Lisäksi markkinoinnin maailma on luovaa ja dynaamista, uusia markkinoinnin malleja keksitään ja laillisuuden ja eettisyyden rajoja haetaan jatkuvasti. Joka tapauksessa nyt kehittämäni verkko-opetuksen runko toimii hyvänä pohjana muutoksille ja kehittämiselle.

LÄHTEET

Kirjallisuus:

Anttila, P. 2008. Kehittämishanke opinnäytetyönä (esitelmä). 2008. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Haapasalo, L. 1997. Oppiminen, tieto ja ongelmanratkaisu. Vaajakoski: Medusa-software.

Jasu-Kuusisto, K. & Mattila, H. 2007. Oppimistehtävä verkko-opetuksessa. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Keränen, V. & Penttinen, J. 2007. Verkko-oppimateriaalin tuottajan opas. Porvoo: WS Bookwell.

Lehtinen, E. 1997. Tietoyhteiskunnan haasteet ja mahdollisuudet oppimiselle. Teoksessa: Lehtinen, E. (toim.) 1997. Verkkopedagogiikka. Edita.

Majava, J. 2007. Blogit opetuskäytössä. Esitelmä 28.9.2007, Satakunnan ammattikorkeakoulun Täydennyskoulutuskeskus.

Manninen, J. 2001. Verkko aikuisen oppimisympäristönä. Teoksessa: Sallila, P. & Kalli, P. 2001. Verkot ja teknologia aikuisopiskelun tukena. Aikuiskasvatuksen 42. vuosikirja. Helsinki: Kansanvalistusseura ja Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura.

Matikainen, J. 2002. Vuorovaikutus verkossa. Verkkopohjaiset oppimisympäristöt vuorovaikutuksen näyttämönä. Helsinki: Yliopistopaino.

Mediamaisteri Group 2006. Moodle Opettajan opas versio 1.6.3.

Menettelytapaohje ME 71101 2008. Satakunnan ammattikorkeakoulun laatukäsikirja.

Ruokamo, H. & Pohjolainen, S. (toim.) 1999. Etäopetus multimedieverkoissa. Digitaalisen median raportti. Tekes.

Tynjälä, P 1999. Oppiminen tiedon rakentamisena. Tampere: Kirja-yhtymä Oy.

Verkko-opetustoiminnan strategia. 2008. Satakunnan ammattikorkeakoulun laatukäsikirja.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Verkkomateriaali:

Jasu-Kuusisto, K. SAMK:n verkko-opetuskoordinaattorin ajatuksia -08, Kirsti Jasu-Kuusiston blogi 19.3.2008, <http://kjkksamk08.blogspot.com> , viitattu 25.4.2008.

Kansallinen tietoyhteiskuntastrategia, Tietoyhteiskuntayhteiskuntaohjelma- sivusto. http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/esittely/fi_FI/1142405427272/_files/77004181207057138/default/Loppuraportti_jalkauttaminen_270307.pdf , viitattu 25.4.2008

Opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategia 2006-2015. Opetusministeriön verkkosivut, http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2006/Opetusministerion_hallinnonalan_tietohallintostrategia.html , viitattu 25.4.2008.

Satakunnan ammattikorkeakoulun Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelma 2005-2006-2007, luettavissa http://www.bit.spt.fi/Zone/Opiskelija/Opiskelu/OPSit/Viestinta_20052006.pdf

Satakunnan ammattikorkeakoulun Liiketalous, matkailu, tietojenkäsittely ja viestintä,
Pori –kotisivut, viitattu 28.4.2008.

Wikipedia, vapaa tietosanakirja. Luettavissa <http://fi.wikipedia.org>, viitattu
6.5.2008.

Muu aineisto:

Multisilta, J. 2008. Web 2.0 ja sen mahdollisuudet opetuksessa. Esitelmä 9.4.2008,
Satakunnan ammattikorkeakoulun Täydennyskoulutuskeskus.

Liite 1

OPINTOJAKSOSELOSTE

MD 00546 Mainonnan lainsäädäntö

Oppimistulokset:

Opiskelija tuntee mainontaa säätelevän lainsäädännön, ohjeet ja säännöt sekä kuluttajamarkkinoinnissa että business-to-business markkinoinnissa. Opiskelija tunnistaa mainontaan liittyvät tekijänoikeuskysymykset sekä muut tuotteeseen liittyvät immateriaaliset yksinoikeudet. Opiskelija tuntee mainostajan eettisen vastuun.

Asiakokonaisuudet:

Mainonnan keskeiset lait, säännöt ja ohjeet. Markkinointia valvovat viranomaiset. Tekijänoikeuskysymykset ja muut immateriaalioikeudet mainonnassa. Mainostajan eettinen vastuu.

Ydinsisältö:

Kuluttajamarkkinointi, valvovat viranomaiset, eettinen vastuu ja mainonnan immateriaaliset yksinoikeudet.

Opintojakson mitoitus:

80h opiskelijan työtä. Tehtävät ja tehtäviin valmistautuminen 50h, tenttiin valmistautuminen ja tentti 30h.

Opintojakson toteutus:

Opintojakso on 100% virtuaalinen ja tapahtuu Moodlen oppimisympäristön kautta. Opintojakson suorittamiseen kuuluu 5 palautettavaa verkkotehtävää. Tehtävät annetaan Moodlessa ja palautetaan Moodleen. Tehtävät arvioidaan hyväksytyt/täydennettävä/hylätty. Tehtävät palautetaan määräpäivään mennessä.

Opintojakso päättyy verkkotenttiin, jonka maksimipistemäärä on 20. Opintojakson arvosana määräytyy verkkotentin perusteella.

Oppimateriaalit:

-Mäkinen, Paloranta, Pokela, Vuori: Markkinaoikeuden perusteet, Talentum Helsinki 2006, s. 57-182.

-Tarja Tchernych: Mainostajan tekijänoikeusopas. Mainostajien liitto 2005.

-Moodlessa annetut materiaalit ja tehtävät.

-Mainonnan kansainväliset itsesääntelyohjeet 2006. Löytyvät Keskuskauppakamarin sivustolta www.keskuskauppakamari.fi /Palvelut/Mainontaa koskevat käsittelypyynnöt/ Markkinoinnin kansainväliset itsesääntelyohjeet

-2005 Journalistin ohjeet. Löytyvät sivulta www.jsn.fi .

Opettaja:

VT, MCL Katariina Heiskanen